

Stavanger kommune

Innspill til nasjonal handlingsplan for bærekraftsarbeid

Stavanger kommune vil takke for muligheten til å gi innspill til den nasjonale handlingsplanen for bærekraftsmålene.

I Stavanger vil vi skape et samfunn som er bærekraftig både sosialt, økonomisk og miljømessig. Vi ønsker å utvikle nye løsninger sammen med innbyggere, frivillige organisasjoner, næringsliv og andre aktører. FNs bærekraftsmål er en global handlingsplan for å gjennomføre bærekraftig utvikling og vi har lagt disse til grunn i vår kommuneplan og politiske agenda. For å øke kraften bak målene er det viktig å samarbeide nasjonalt og vi støtter derfor en nasjonal handlingsplan for å realisere bærekraftsmålene i Norge. Stavanger kommune har satt sammen et tverrfaglig nettverk som jobber med økt fokus på bærekraftsmålene. Prosjektledelsen har skrevet innspill til den nasjonale handlingsplanen for bærekraftsarbeidet på vegne av kommunen.

Målgruppe og mål

Handlingsplanen bør være tydelig og langsiktig og rette seg mot alle sektorer. Planen bør oppfordre til samarbeid på linje med bærekraftsmål nr 17. Kommunene og fylkeskommunene har bedre forutsetninger for å ta en ledende rolle i lokalt og regionalt bærekraftsarbeid dersom de blir tilstrekkelig veiledet fra nasjonalt hold. Et viktig mål bør også være å skape bedre samarbeid på tvers av styringsnivåer. Handlingsplanen bør være et verktøy for måloppnåelse som enkelt kan oversettes og brukes av flere samhandlingsaktører. Planen bør sette lokal bærekraftig utvikling i samspill med nasjonalt og globalt nivå og vise til felles satsingsområder. Hovedmålet må være at handlingsplanen bidrar til å omsette arbeidet med FNs bærekraftsmål til reell endring. Handlingsplanen bør derfor raskt følges opp gjennom flere proposisjoner dersom det er behov for strukturelle endringer for å nå målene. Det er også viktig at handlingsplanen er tydelig på hva som er utfordringene for å nå bærekraftsmålene og hvor Norge har forbedringspotensial. Det vurderes som nyttig at handlingsplanen avgrenser og aktualiserer tema i bærekraftsmålene til norske forhold. Samtidig vil det være naturlig at handlingsplanen omtaler hvordan Norge vil bidra til måloppnåelse på globalt nivå.

Innretning

Handlingsplanene bør være oversiktlig og lettest, med flest mulig digitale løsninger med koblinger til nyttige verktøy, erfaringer, samarbeidsforslag osv. Det bør opprettes en digital plattform i form av en nettside eller lignende tilhørende den nasjonale handlingsplanen.

Vi oppfordrer staten til å samkjøre prosjektmålene i handlingsplanen med øvrige nasjonale prosjekter, forventninger og stortingsmeldinger som har tett kobling til bærekraftsmålene, eksempelvis klimasatsning, byvekstavtaler, nasjonale forventninger til planleggingen osv. Videre bør handlingsplanen beskrive hvordan ulike aktører og

forvatningsnivå, for eksempel staten, kommunene, næringsliv, og befolkningen generelt kan bidra til økt innsats og måloppnåelse. For kommunene vil det være særlig viktig at handlingsplanen beskriver hvordan bærekraftsmålene kan sikres og styrkes ytterligere gjennom prioriteringer i kommuneplanen og handlings- og økonomiplan. Det kan også være aktuelt å knytte bærekraftsmålene til ulike aktører og sektorer i kommunen, for å konkretisere deres arbeid med bærekraftsmålene.

Problembeskrivelse

Vi etterspør flere konkrete tiltak og retningslinjer knyttet til rapporteringsordninger og nasjonale indikatorordninger. Det er også behov for bedre oversikt over nasjonale verktøy og ressurser for bærekraft. Det er betydelige utfordringer knyttet til nasjonalt regelverk – dette gjelder for eksempel i landbruket hvor detaljert regelverk står i veien for innovasjon og dermed nye bærekraftige løsninger.

I Stavanger kommune - i likhet med mange andre norske kommuner, er en av framtidsutfordringene økt sosial ulikhet. Det er derfor viktig at bærekraftsarbeidet i kommunene fremmer det sosiale aspektet ved bærekraft, og arbeider godt for å oppnå mål og delmål i FNs bærekraftsmål som angår disse utfordringene. Arbeidet med sosial bærekraft må ses i sammenheng med kommunenes ansvar for folkehelsearbeid, jf. Folkehelseloven. Stavanger har også utfordringer knyttet til miljømessig og økonomisk bærekraft¹. Utfordringene håndteres gjennom planer, tiltak og prioriteringer på regionalt og kommunalt nivå. I den videre oppfølgingen oppstår det i enkelte tilfeller usikkerhet om videre gjennomføring på grunn av målkonflikter, for eksempel knyttet til befolkningsvekst/boligutvikling, sysselsetning, utbygging, naturverdier, klima og miljø. For å begrense usikkerheter knyttet til gjennomføring og målkonflikter vurderer vi at den nasjonale handlingsplanen bør håndtere dilemmaer knyttet til vekst og vern og fremheve betydningen av tverrsektorielle samarbeid. Vi opplever i enkelte tilfeller at det kan være utfordrende å legge til rette for økonomisk vekst uten at naturens tålegrenser overskrides. Handlingsplanen bør anerkjenne at slike utfordringer også oppstår mellom de ulike bærekraftsmålene, men belyse dette på en måte som legger til rette for målgruppen å håndtere denne typen konflikter.

Måling/rapportering

Vi etterspør oversiktlige verktøy for rapportering for kommunene og en oversikt over hva som bør rapporteres i henhold til de ulike bærekraftsmålene. Disse bør være konkrete og beskrive hvilken innvirkning dette kan ha på bærekraftsarbeidet. Rapporteringene (særlig de som angår alle, tross ulike forutsetninger) bør måles og settes opp imot et lands- og globalgjennomsnitt. På denne måten kan kommunene strekke seg etter hverandre og stadig (sam)arbeide for å levere mer bærekraftig. Viser til U4SSC, som utviklet [et globalt indikatorsystem](#) for å måle kommuner og fylkeskommuner på måloppnåelse av mål nr. 11.

Det vurderes som nyttig å sammenstille og rapportere på noen, utvalgte bærekraftsindikatorer på nasjonalt nivå. Et avgrenset nasjonalt rapporteringssystem vurderes som relevant ettersom det gir mulighet for å sammenstille innsats og resultater på utvalgte tema i kommunene over tid. Vi vil imidlertid understreke at det er viktig å ivareta lokale prioriteringer og rapporteringer som knytter bærekraftsmålene til lokale og stedsspesifikke forhold.

¹ [utfordringsdokument-politisk-behandling-november-2019.pdf \(stavanger.kommune.no\)](#)

Tiltak

Digital plattform som kan legge til rette for samarbeid, erfaringsdeling, nyttige verktøy, rapporteringsordninger for ulike sektorer. Dette kan fungere som en forsterking av <https://berekraft.regjeringen.no/>

Den nasjonale handlingsplanen bør inneholde tilskuddsordninger og opplegg for opplæring, ny innsikt og kunnskapsheving knyttet til bærekraftsmålene. Handlingsplanen bør beskrive hvordan bærekraftsmålene kan håndteres gjennom kommunenes styringssystemer og overordnede, strategiske planer, herunder kommuneplan og handlings- og økonomiplan. Videre bør den knytte ulike satsningsområder til relevante forvaltningsnivå og sektorer. Handlingsplanen bør utdype statens egen innsats, for eksempel gjennom rammer for egne virksomheter og foretak, og tilføre bevilgninger til kommunene for å styrke det pågående arbeidet med bærekraftsmålene. Videre bør den engasjere og inkludere politisk ledelse i kommunene til videre oppfølging.

Annet

Stavanger kommune ønsker å påpeke viktigheten av at lokaldemokratiet v/kommuner og fylkeskommuner blir involvert i det nasjonale arbeidet med bærekraftsmålene. Stavanger kommune håper handlingsplanen gir kraft og retning til bærekraftsarbeidet i Norge og med det bidrar til en mer bærekraftig verden.